

§ 6**Rapporten Demokratins skattkammare – Förslag till en nationell biblioteksstrategi. Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/1986/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

1. Att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Att förklara beslutet omedelbart justerat

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-09-13.

Sammanfattning

Regeringen gav i juni 2015 Kungl. Biblioteket i uppdrag att med andra berörda aktörer lämna förslag till en nationell biblioteksstrategi. Regeringen vill nu ha synpunkter på Kungl. Bibliotekets rapport.

Utgångspunkten i förslaget till nationell biblioteksstrategi är bibliotekslagens portalparagraf om bibliotek för alla. Visionen för det svenska biblioteksväsendet är att det ska finnas till för alla med hänsyn till var och ens behov och förutsättningar. Det yttersta målet med verksamheten är att stärka bildningen och därmed demokratin. *Ett demokratiskt samhälle där alla fritt kan ta del av världens samlade litteratur och kunskap för att kunna verka i samhället på egna villkor.*

Kulturförvaltningen välkomnar förslaget till nationell biblioteksstrategi. En samordnande strategi för det allmänna biblioteksväsendet fram till 2030 möjliggör en linjering av bibliotekslagen med regionala och kommunala biblioteksplaner i syfte att bidra till samhällets utveckling.

Fokus i förvaltningens svar ligger på bibliotekens roll för utvecklingen av vår *demokrati* med särskild vikt på flerspråkiga bibliotekstjänster, *nationella digitala bibliotekstjänster* samt upprättandet av en *gemensam infrastruktur*.

För att styra biblioteksväsendet mot uppfyllnad av visionen föreslås sex områden som fokus för biblioteken de kommande tio åren fram till 2030.

Läsning: Biblioteken inspirerar till läsoplevelser, ökar allas läs- och språkförståelse samt stärker litteraturens ställning.

Samhällets öppna rum: Biblioteken används som samhällets öppna rum för bildning, upplevelser och samtal.

Lärande: Biblioteken bidrar till invånarnas möjligheter till livslångt lärande och fri åsiktsbildning genom en sammanhållen kedja av utbildningsbibliotek.

Forskning: Biblioteken är en del av forskningens infrastruktur och möjliggör öppen tillgång till vetenskapliga resultat från all offentligt finansierad forskning.

Nationella digitala bibliotekstjänster: Biblioteken tillgängliggör så mycket information och litteratur som möjligt fritt och digitalt för alla.

Gemensam infrastruktur: De publika biblioteken stöds och stimuleras med effektiva och samverkande nationella, regionala biblioteksfunktioner och välutbildade bibliotekarier.

Förslaget till nationell biblioteksstrategi bilagas av en särskild skrivelse från Kungl. Biblioteket till regeringen om ett reformprogram för stärkta bibliotek som innebär en permanent nivåhöjning av de statliga anslagen till biblioteksväsendet med 250 miljoner. Reformerna ska genomföras stegvis och omfattar sex områden.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Torun Boucher m.fl.(V) och Olle Burell m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi instämmer i mycket av det som står i förvaltningens remissvar men vill kommentera några aspekter och synpunkter.

Strategin lyfter fram våra grannländers satsningar som goda exempel på nya centralt lokaliserade bibliotek som agerar nav i städernas biblioteksväsende. Förvaltningen menar i

motsats till detta att det måste finnas förutsättningar för ett levande biblioteksväsende i hela kommunen. Vi tror att de två förutsätter varandra för bästa och mest optimala resursutnyttjande. Vi behöver ett utvecklat Asplundshus som kan vara just ett nav i Stockholms stadsbibliotek, vi behöver också ett Internationellt bibliotek som på motsvarande sätt kan vara ett nav i såväl staden som landet. Detta nav ska kunna härbärgera såväl kompetens som utbud som de lokala folkbiblioteken har svårt att på egen hand klara. Vi instämmer med behovet att etablera metoder och verksamhet som är uppsökande, men även då behövs någon form av resursbank.

Förvaltningen ser dock positivt på inrättandet av nationella resursbibliotek och lånecentraler, men anser att inköpsvägledning är att föredra framför tillhandahållandet av media som cirkuleras mellan bibliotek. Vi ställer oss frågande till det – någon måste även ta ansvar för att tillhandahålla sällan efterfrågade böcker, det kan tex gälla små språkområden. För en rik och uppdaterad tillgång på litteratur med stor bredd, en bredd som aldrig kan tillgodoses på en intäktsfinansierad marknad, så behövs centrala nav med såväl kompetens som magasin från vilka exempelvis ny litteratur från små språkområden kan lånas ut till lokala bibliotek.

Vi är slutligen benägna att hålla med förvaltningen om att det finns en tydlig risk för ett långsiktigt hållbart genomförande av uppdraget som lånecentral för mångspråkigt biblioteksarbete så länge verksamheten är beroende av ekonomiskt stöd från kommunen, givet de nuvarande omständigheterna.

Ersättaryttrande

Sofia Lundin (Fi) instämmer i särskilt uttalande från vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Olle Burell m.fl. (S).